

ZGORNJE GORENJSKE

Društvo za cerebralno paralizo

Datum: 13. marec 2019

POROČILO O PRIREDITVI OB DNEVU ŽENA, MATERINSKEM DNEVU IN 40. MUČENIKOV

8. marec - Dan žena

Dan žena se je originalno imenoval Dan delovnih žena. To je mednarodni praznik žensk, ki se 8. marca praznuje v več kot 100 državah po vsem svetu. Praznuje se predvsem v bivših komunističnih in socialističnih državah in sicer kot dan praznovanja ekonomske, socialne in politične enakopravnosti in dosežkov žensk. A ta praznik se ni vedno praznoval prav 8. marca. Nemška feministka in socialistka Clara Zetkin je namreč pred leti predlagala, naj se ga praznuje 19. marca. Clara se je za enakopravnost žensk pričela boriti že davnega leta 1889. Pobudo za Dan žena, ki naj bi bil posvečen vsem ženskam je dala na Drugi mednarodni konferenci socialističnih žensk leta 1910. Takrat so njen predlog sprejeli in dan namenili počastitvi boju za ženske pravice, vključujoč pravico do volitve. Tako so Dan žena najprej praznovali 19. marca leta 1911 in sicer v Avstriji, Nemčiji, Švici in na Danskem. Praznovali so ga tudi v Sloveniji, v Trbovljah. Mednarodni dan žensk se 8. marca praznuje od leta 1917. Na ta dan so se namreč pričeli protesti v Petrogradu, iz njih pa se je razvila Oktobrska revolucija.

Dan žena in enakopravnost žensk v Sloveniji

Že leta 1897 je pri nas začel izhajati časnik Slovenka, prvo žensko društvo pa je bilo ustanovljeno leto kasneje. Pomembno prelomnico je predstavljalo leto 1906, ko je doktorirala prva Slovenka Marija Urbas. Diplomirala je iz filozofije na graški univerzi. 15. maja leta 1920 pa je Slovenska Ljudska stranka uvedla splošno volilno pravico na občinskih volitvah, tako so volilno pravico dobili moški in ženske, stari nad 21 let. Leto kasneje je Beograd odpravil splošno volilno pravico, zato se je Slovenska Ljudska stranka pričela zavzemati za volilno pravico na državni ravni. Ženske so dokončno dobile svojo volilno pravico leta 1945.

Prava roža, prave barve, za pravo osebo!

Rumena barva je simbol srčce, prijateljstva, navdušenja, luksuza, uspeha, ponosa, a pomeni tudi ljubosumje. Rdeča barva predstavlja ljubezen in strast. Je simbol poguma, hrepenenja, želje, konstantnosti in spoštovanja. Rdeča roža je tudi simbol mladosti in navdušenja.

Oranžna barva je znak močne ljubezni, zadovoljstva in želja. Ta živa barva predstavlja samozavest in strast do življenja.

Zelena barva predstavlja zdravje, svežino in prinaša srečo. Zelena cvetlica prinaša sporočilo udobja, preporoda in optimizma.

Bela barva je simbol čistosti, miru, usmiljenja, nedolžnosti in tišine. Predstavlja najbolj čista in iskrena čustva, pa tudi eleganco in skromnost.

10. marec - Dan mučnikov

10. marec je dan, ki ga krščanska cerkev beleži kot Dan mučnikov zaradi dogodka iz časa vladavine cesarja Licinija (308 - 324). Ta je po sporu s cesarjem Konstantinom I. Velikim v kristjanih videl sovražnike, ki jih je bilo potrebno spreobrniti ali pa odstraniti. Z odlokom je tudi cesarjevim vojakom na svojem območju ukazal, naj se krščanstvu nemudoma odrečejo, saj bodo v nasprotnem primeru kaznovani s smrtjo, pri čemer pa ga je presenetil upor štiridesetih vojakov elitne legije, ki so bili pripravljeni za svojo vero umreti. Ko so se nahajali v zaporu so napisali še poslednje pismo - oporoko v kateri so izrazili, da si želijo biti pokopani v vasi, ki jo danes poznamo pod imenom Kyrklar, leži pa v Mali Aziji. Na dnu oporoke se je vseh 40 vojščakov podpisalo, naslednji dan pa so se vdali usodi. Odvzeli so jim oblačila in jih 9. marca v najhujši zimi, ki jo je bilo takrat mogoče doživeti v Armeniji odpeljali do bližnjega zmrznjenega ribnika ter jih vrgli vanj. Kljub vsemu je Licinij mučnikom tik pred smrtjo ponudil še zadnjo priložnost in jim ob ribnik namestil toplo kopel, ki je bila namenjena spreobrnjenecem. Premislil se je le eden od vojakov, ki je iz ledeno mrzlega ribnika v želji po življenju skočil v toplo kopel, vendar je zaradi nenadne spremembe temperature vseeno doživel kap in umrl. Stražar, ki je opazoval nezno trpljenje je odvrnil svoja oblačila in se pridružil pogumnim vojščakom v ribniku zaradi česar je mučnikov vseeno ostalo 40. Naslednji dan so mrtve vojake zažgali na grmadi. Čeprav se je mučenje dogajalo 9. marca, se Dan mučnikov v zahodni Cerкви beleži na dan - 10. marca. Tradicionalno moški na Dan mučnikov prejmejo za darilo suhe slive, trnje in klobaso, ki naj bi služili kot nek simboličen opomin, da se mučeništvo v njihovem življenju še vedno dogaja. Vsekakor pa si moški poleg takšnega nagajivega opomina zaslužijo tudi malce partneričine pozornosti, enako kot jo ženske prejmejo 8. marca na Dan žena, zato brez dvoma pride v poštev tudi kako slastno kosilo ali posteljno razvajanje.

25. marec - Materinski dan

Materinski dan je poleg Dneva žena eden izmed najlepših praznikov posvečenih pripadnicam ženskega spola. Pomislite, kolikokrat ste se v tem letu svoji mami zahvalili za dobra kosila, iskreno ljubezen in vedno ter povsod podarjen nasmeh? Ne glede na številko, zagotovo ni bilo dovolj. Marsikdaj je namreč že zgolj močan objem in iskren » Hvala « dovolj, da mamicam polepšamo dan - in to vsak dan, ne le na njihov praznik. Materinski dan je nekoč veljal za praznik, katerega vodilo je bilo spomin na mame in izkazovanje hvaležnosti za njihovo dobroto in ljubezen. Skozi desetletja pa je Materinski dan (kot mnogi drugi) postal bolj ali manj zgolj komercialni praznik ob katerem so edini, ki kaj dobijo, trgovci. Če je bil nekoč dovolj objem, poljub in izkaz hvaležnosti se danes Materinski dan vse prej povezuje s cvetjem, čokoladami ter drugimi prodajnimi artikli, s katerimi trgovine vabijo že teden ali dva pred samim praznikom. Čustva so tako nadomestile materialne dobrine, kar pa ni tisto, za kar se je pred stoletji borila Anne Marie Jarvis in njeno gibanje. Naj bo letos drugače. Stisnite se k svojim materam in jim povejte, kako radi jih imate. Prepričani smo, da bodo tega vesele veliko bolj kot dragih šopkov in omamne čokolade. Materinski dan v ZDA praznujejo že od leta 1910, navada pa se je čez ocean razširila tudi v evropske države. Ponekod ta dan praznujejo že od konca svetovne vojne. Datum praznovanja pa se od države do države razlikuje. Za ta dan je značilno izkazovanje pozornosti materam, mnogi otroci jim v znak hvaležnosti podarijo cvetje ali druga darila. V Sloveniji Materinski dan praznujemo 25. marca, na dan krščanskega praznika Gospodovega oznanjenja. Gre za Marijin praznik, ki se obeležuje natanko devet mesecev pred Božičem. V Katoliški cerkvi ob prazniku poudarjajo pomen materinske ljubezni in hvaležnost za materinsko poslanstvo. Med ženskami, ki so v Sloveniji rodile leta 2015 jih je imelo največ po dva otroke (53 odstotkov), enega otroka je imelo 27 odstotkov mater, tri otroke pa 15 odstotkov žensk. Po podatkih Statističnega urada RS je 827 žensk rodilo že vsaj osem otrok. V letu 2016 se je v Sloveniji rodilo 20.052 žensk. Velika večina je bila porodov z enim otrokom, 387 pa je bilo porodov dvojčkov in dva poroda trojčkov. Število rojenih se v zadnjih šestih letih ponovno zmanjšuje. Več kot 90 odstotkov žensk, starih od 20 do 24 let še ni rodilo, v starosti od 25 do 29 let ni rodilo dve tretjini, v starosti od 30 do 34 let pa ni rodila le še tretjina žensk. Povprečna starost matere ob rojstvu prvega otroka se zvišuje, v letu 2016 je bila 29,4 leta ali šest let več kot pred 30 leti. Matere 55 otrok rojenih v 2016 so bile ob rojstvu otroka mlajše od 18 let, matere 34 otrok rojenih v tem letu, pa so bile stare 45 let ali več. Zmanjšuje se delež mater, ki so ob rojstvu otroka stare od 15 do 19 let. Ob osamosvojitvi je bilo sedem odstotkov vseh otrok rojenih materam med 15 in 19 let starosti, v letu 2016 pa le še 0,9 odstotka. Dviganje povprečne starosti žensk ob rojstvu prvega otroka je po pojasnilih Statističnega urada Republike Slovenije gotovo v veliki meri povezano z njihovim dalj časa trajajočim izobraževanjem. Tako kot se zvišuje izobrazba vseh žensk, se zvišuje tudi izobrazba mater. Od tistih, ki so rodile v letu 2015 jih je polovica končala višje ali visokošolski študij, 42 odstotkov teh mater pa je imelo srednješolsko izobrazbo.

Ob navedenih praznikih smo se v ponedeljek 11. marca 2019 odpravili v Podgorje natančneje v Gostilno Svetelj Tine s.p. Podgorje pri Kamniku, kjer so nas prisrčno sprejeli. Pripravili so nam okusno domače kosilo. To priložnost smo izkoristili za počastitev praznikov 8. marec - Dan žena, 10. marec - Dan mučenikov in 25. marec - Materinski dan. V uvodnem delu je vse prisotne matere, žene, fante in može pozdravil predsednik društva Jernej Kocjančič ter jim ob njihovih praznikih zaželel iskrene čestitke. Vse prisotne matere, žene, dekleta, fante in može smo obdarili z darili. Ob pristnem klepetu nam je popoldne hitro minilo.

Lep pozdrav!

Pripravila:
Vanda Hrovatin

predsednik
Jernej Kocjančič

Društvo SONČEK ZGORNJE GORENJSKE je vpisan v register društev, ki ga vodi Upravna enota Jesenice / zaporedna številka :168 / matična številka : 1173162 / šifra dejavnosti : 94.991 / davčna številka : 52760545 / E - pošta: soncek@telesat.si naslov : Cesta maršala Tita 65 Jesenice 4270 / telefon : 051 604 - 789 / TRR: 03186 - 1000368041 / Odločba MDDSZ o vpisu v register invalidskih organizacij številka : IO - 017/01 /